

Leeswijzer Gezondheidspeiling tabellen

Deze leeswijzer geldt ook voor tabellen van de Inwonersenquête van Interne Bedrijven Onderzoek, Gemeente Utrecht

In de volgende werkblad(en) staan tabellen behorend bij een bepaald thema. De tabellen zijn toegespitst op de door u opgevraagde leeftijdscategorie.

In de tabellen staan telkens de totaalpercentages gevolgd door een verdeling naar een aantal specifieke achtergrondkenmerken: geslacht, leeftijd, achtergrond, opleidingsniveau, huishoudsamenstelling, wijk en krachtwijk.

Extra toelichting achtergrondkenmerken:

Achtergrond: Hierbij zijn de Utrechters verdeeld naar etnische achtergrond aan de hand van CBS-criteria. Op basis van het geboorteland van de persoon zelf en van de ouders wordt de achtergrond bepaald. Autochtonen zijn personen van wie beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het geboorteland van de persoon zelf. Personen van wie ten minste één ouder niet in Nederland is geboren hebben een andere etnische achtergrond; in de Gezondheidspeiling is uitgesplitst naar Surinaams/Antilliaans/Arubaans, Marokkaans, Turks, overig westers en overig niet-westers.

Indien mogelijk is daarnaast de groep 'Autochtoon lage SES (sociaaleconomische status)' toegevoegd, omdat zij wat betreft gezondheid en welzijn vaak in ongunstige zin afwijken van de overige autochtone Utrechters. Belangrijke indicatoren voor sociaaleconomische status zijn opleidingsniveau, beroepsstatus en inkomensniveau.

Opleidingsniveau: Laagopgeleiden zijn Utrechters met een hoogst voltooide opleiding op het niveau van basisonderwijs, lbo of mavo. Tot de middencategorie behoren Utrechters met een havo, vwo of mbo diploma. Hoogopgeleiden zijn Utrechters met een opleiding op hbo of universitair niveau.

Krachtwijk: Binnen Utrecht zijn vijf gebieden tot krachtwijk benoemd: Ondiep, Zuilen-oost, Overvecht, Kanaleneiland en een deel van Hoograven, namelijk Nieuw Hoograven-Bokkenbuurt. Hoograven als geheel is vanuit historisch oogpunt ook meegenomen (zie VMU 2010 en eerder).

Indien mogelijk zijn er statistische toetsen uitgevoerd om na te gaan of er verschillen in gezondheid bestaan naar de specifieke achtergrondkenmerken. Met behulp van deze toetsen kan de kans berekend worden in hoeverre een gevonden verschil op toeval berust. Bij de uitgevoerde toetsen gaan we uit van het volgende: als de kans dat het gevonden resultaat/verschil op toeval berust kleiner is dan 5%, is het een werkelijk verschil (significant verschil).

Alle toetsen zijn uitgevoerd met behulp van SPSS (Complex samples-likelihood-toets, Chi-kwadraat-toets).

Een significant verschil wordt aangegeven met een donkere arcering van de cellen:

Een niet-significant verschil wordt aangegeven met een lichte arcering van de cellen:

Daarnaast is een post-hoc toets (adjusted standardized) uitgevoerd om te bepalen of groepen hoger of lager scoren ten opzichte van het gemiddelde percentage, zo wordt zichtbaar waar zich het verschil bevindt. Groepsverschillen worden aangeduid met pijltjes:

↑	significant hoger dan het gemiddelde
↓	significant lager dan het gemiddelde

Let op: in het CSV-bestand zijn toetsresultaten (arcering en pijltjes) helaas niet zichtbaar, open hiervoor het XLS- of PDF-bestand.

Wanneer de aantallen binnen de cellen onder de 100 komen, is dit aangegeven met een * achter de waarde. De uitkomsten zijn dan mogelijk minder betrouwbaar omdat de aantallen waarop de resultaten zijn gebaseerd aan de lage kant zijn.

De Gezondheidspeiling bevat door volwassenen zelf gerapporteerde gegevens. Hierdoor kan er in sommige gevallen sprake zijn van een onderschatting van de werkelijkheid (bijvoorbeeld bij gevoelige onderwerpen, zoals alcoholgebruik of huiselijk geweld) en in andere gevallen van overschatting (bijvoorbeeld bepaalde chronische aandoeningen).

Alcohol

Tabel 1 Alcoholgebruik in percentages (Bron: GP 2012, ≥ 19 jaar)

		overmatig alcoholgebruik	zware drinker	problematisch alcoholgebruik	risicodrinker 1	risicodrinker 2
					problematisch en overmatig alcoholgebruik	problematisch en overmatig/zwaar alcoholgebruik
TOTAAL		9	12	11	4	5
GESLACHT	Man	11 ↑	15 ↑	14 ↑	5 ↑	7 ↑
	Vrouw	7 ↓	9 ↓	7 ↓	2 ↓	4 ↓
LEEFTIJD	19-24 jaar	13 ↑	23 ↑	2 ↓	4	8 ↑
	19-39 jaar	8	15 ↑	11	3	5
	40-54 jaar	9	9 ↓	11	4	5
	55-64 jaar	12	9 ↓	13	6	7
	65-79 jaar	9	7 ↓	8	3	4
	80 jaar en ouder	8	5 ↓	4 ↓	1	1 ↓
ACHERGROND	Autochtoon (totaal)	10 ↑	14 ↑	11 ↑	4	6
	Autochtoon lage SES	8	12	8	3	4
	Autochtoon hoge SES	11 ↑	14 ↑	12 ↑	4	6 ↑
	Marokkaans	1 ↓	1 ↓	4 ↓	1 ↓	1
	Turks	3 ↓	5 ↓	9 ↓	3	4
	Surinaams/Antilliaans	13*	13*	15*	4*	4*
	Overig westers	6	11	9	3	5
Overig niet-westers	6	9	9	3	5	
OPLEIDINGSNIVEAU	lo	4 ↓	5 ↓	10	3	4
	mavo/lbo	7	10	7 ↓	2	4
	havo/vwo/mbo	12 ↑	16 ↑	12	5	7
	hbo/wo	9	12	11	4	5
HUISHOUDEN	Paar met kinderen	4 ↓	5 ↓	8 ↓	1 ↓	3 ↓
	Paar zonder kinderen	11 ↑	15 ↑	11	4 ↑	6
	Eenoudergezin	9	9	14	3	5
	Eenpersoonshuishouden	11	13	13	4	6
WIJK	West	13	15	12	7	7
	Noordwest	8	14	9	4	5
	Overvecht	6 ↓	10	8	3	4
	Noordoost	10	14	13	2	3
	Oost	11	15	14	5	9 ↑
	Binnenstad	18 ↑	23 ↑	17 ↑	8 ↑	11 ↑
	Zuid	9	11	10	2	4
	Zuidwest	8	11	10	4	5
	Leidsche Rijn	5 ↓	6 ↓	9	2	3 ↓
Vleuten-De Meern	5 ↓	6 ↓	7	2 ↓	2 ↓	
KRACHTWIJK	Ondiep	7	12	9	4	5
	Zuilen-oost	5 ↓	10	10	3	5
	Overvecht	7	10	8	3	4
	Hoograven	10	11	10	2 ↓	3
	Nw Hoogr-Bokkenbrt	10	10	7	3	5
	Kanaleneiland	8	10	11	4	5
	Utrecht overig	9 ↓	13	11	4	5

* aantal observaties < 100

Definities

Norm verantwoord alcoholgebruik: Mannen maximaal 21 glazen/alcohol week, maximaal vijf glazen alcohol/drinkdag, maximaal vijf drinkdagen/week en vrouwen maximaal 14 glazen alcohol/week, maximaal drie glazen alcohol/drinkdag, maximaal vijf drinkdagen/week.

Overmatig alcoholgebruik: Bij mannen meer dan 21 glazen per week (gemiddeld meer dan drie per dag) en bij vrouwen meer dan 14 glazen per week (gemiddeld meer dan twee per dag).

Problematisch alcoholgebruik: Gemeten met de schaal van Candel bestaande uit zes vragen, zoals 'Heeft u wel eens behoefte gehad om minder te drinken?', 'Heeft u wel eens geprobeerd te stoppen met drinken zonder dat dit lukte?' en 'Heeft u wel eens alcoholhoudende drank gedronken om uw zorgen te vergeten?'.

Zware drinker: Voor mannen wekelijks minimaal zes of meer glazen alcohol op één dag, voor vrouwen wekelijks vier of meer glazen alcohol op één dag.